

החברה הדוסית שלי

על תחילתה של ידידות מופלאה

6. למחרת נזכרתי לשלוח לה סמס, שבו ציינתי שאני לסבית גרושה עם שני ילדים מבנק הורע, תוך שאני משאירה לה פתח מילוט מכל העניין. ריקי לא התעלפה והודיעה לי שאני אפילו "יותר מאתגרת". לקח לי זמן להבין מה זה אומר, אבל אני עור מעט.

7. פצחנו בחברותא שלנו: שיחת טלפון מאוחרת בכל יום שני בלילה, קצת אחרי שהיא משכיבה את שלל ילדיה ומתחילה לקפל ערימות כביסה (הסתבר שהשיחה איתי מנעימה עליה את המלאכה). די מהר נגרדנו לשיחות של שעה-שעתיים ויותר, כשאני מציפה אותה בשאלות, אבל מקפידה גם לרווח מהחיות החילונית (לא מעוניינת בקשר חרצדרי). לפעמים, כשלא הייתה לה תשובה בשי"ת, היא הייתה מעבירה את השפופרת לבעלה, עד שהוא ואני מצאנו את עצמנו מחליפים בדיחות יהודיות כמו שני חנונים. חודש לתוך הקשר כבר התייצבתי בהרכב משפחתי מלא לביקור ברירתם הצנועה בבני ברק, וכמי שבאו מחינוך פוליטי טוב גמלנו להם מיד בהמנה נגדית. מעולם לא אירחנו בביתנו כל כך הרבה דוסים בבת אחת (ובעצם בכלל), אבל בעזרת לא מעט כלים חרפעמיים הסתבר שהעניין אפשרי בהחלט.

8. קשה מאוד לסכם בקצרה את כל מה שהתרחש בשנה האחרונה, אבל אין ספק שריקי ואני כבשנו מקום מרכזי זו במגרשה של זו. אני מכנה אותה "כבוד הרבנית", והיא קוראת לי "איש", ככה בצחוק, ומעמיסה עליי משלוחי אוכל מבושל לילדים. מעבר לשיחות היומיומיות ולביקורים התכופים, ליווינו זו את זו גם בימים קשים של

1. אפתה בוודו: אני אתאיסטית. אתאיסטית מושבעת, חילונית ארוקה, כופרת נלהבת וספקנית על אוטומט. הזיכרון הפילוסופי הראשון שלי מחזיר אותי לגיל חמש, אולי שש, כאשר ביום שמש סתמי, בעודי שעונה על גזע עץ באמצע הקיבוץ, בחנתי את השמיים והשכתי לראשונה בדצינות על סיפוריהם של המבוגרים אודות אותו אלוהים נשגב ונסתר מן העין. באותם רגעים החלטתי שמדובר במעשייה תמימה שאינה מתאימה עוד לגילי המופלג.

2. עשרות שנות חיים חלפו בלי שהתחכתי בדוסים באופן משמעותי. הם חיו בעולמם הרחוק (שהיה לי רק מושג קלוש לגביו), ואני התבגרתי בתוך עולמי החילוני, רווי ספרי המרע וההרפתקאות, הציור, המוזיקה, הקולנוע והים. פה ושם, אולי מתוך איוו התענגות על מסורת שבטית, הייתי עשויה להדליק נרות בערב שבת כדי לשוות מראה חגיגי להרדי (גיל 14) או לצום את כל יום כיפור (גיל 16), רק כדי להוכיח לעצמי ולאחרים שאני יכולה. בסוף שנות ה-20 לחיי עזבתי לתל-אביב, יצאתי מהארון, ונהיית חוטאת כשרה למהדרין.

3. ולא שלא הצטברו אצלי מיליון שאלות במהלך השנים האלו – בנוגע לדת שלנו, לדתות בכלל, למאמינים, למצוות, לשוויון בנטל ובעיקר למעמדה הכה מרגיז של האישה ביהדות. מעל לכל השאלות ריחפה אחת, מסקנת רנת מכולן בעיניי: כיצד זה שגם במאה ה-21 מתמסרת האנושות ברובה המוחץ לפנטזיה קולקטיבית כה תמוהה ובלתי מוכחת. יש תשובות רבות לשאלה הזו, רובן מתחום הפסיכולוגיה, אך הן אינן מספקות בעיניי.

איור: רות אופנהיים

4. את החברה הדוסית שלי פגשתי מתישהו בחורף שעבר, במסגרת סיור עיתונאי בבני ברק. בין ביקור בתיכון חרדי לבין הצצה לבית יולדות, מצאתי את עצמי תופסת טרמפ במכוניתה של ריקי, חרדית בת 30 פלוס ובאמצע הריונה השביעי, ומתוכחת איתה בנימוס על הרעיון המשונה, שלפיו בעלה האברך וחבריו לכולל אשכרה מצילים את עם ישראל בעצם לימודיהם. לקראת סוף היום שאלתי אותה אם היא מאמינה בגן עדן ובגיהנום, והיא ענתה בחיוב מוחלט. "בואת הסתיימו יחסינו", אמרתי לה בחיור, והיא לחצה את ידי והודיעה לי שהם רק התחילו.

9. ומה זה אומר שאני "יותר מאתגרת"? זה אומר שיהיה קשה ומעניין יותר להחזירני בתשובה. כי אין מה לעשות, בפרפרזה על מילותיו של מאיר אריאל: בסוף כל משפט שאתם אומרים בדוסית, יושבת חרדית עם מטפחת שרוצה לקרב אתכם אל האור. בהתחלה זה מעצבן, אבל למרתי לסלוח. הם לא עושים את זה מרוע, אלא רוקא מאהבה.

10. אסיים בוודו: אני אתאיסטית מושבעת, חילונית ארוקה ומתה על דוסים.

5. בסוף הסיור, בעוד מוטלות גופותינו אחרי ארוחה בשרית וקינוח פרווה, הציצה לנו ריקי להצטרף לפרויקט "חברותא" של ארגון "איילת השחר" – שבמסגרתו מחברים צמד של חילונים וחרדים לשיחות טלפון שבועיות. זה קסם לי, אולי מכיוון שהרגשתי שבינה לביני עומד ויכוח ענקי, מרתק, שיכול לפרנס כמה שיחות ארוכות, ואולי סתם משום שקלטיתי שיש לה ראש טוב. הכרותי שאני מצטרפת, בתנאי שהיא החברותא שלי.

רוצים למצוא חבר דתי או חילוני?
ב"איילת השחר" ישמחו לומר.
טל' לנשים: 073-2322222
טל' לגברים: 1-800-202-502